

Profile of VET organisation

Name of organization: Secondary Business School, České Budějovice, Husova 9

Country: Czech Republic

e-mail: jan.mares@esoz.cz

Type of VET institute: Upper Secondary vocational education and training

Good practice title

Školní poradenské středisko "RaDoSt"

Baseline / problem

Z pohledu školy se jedná o zavedou dobrou praxi. Školní poradenské středisko "RaDoSt" existuje již deset let. Zabývá se především výchovným poradenstvím, metodikou prevence sociálně negativních jevů a kariérovým poradenstvím. Zaměstnanci poradenského střediska pomáhají jak žákům, tak rodičům při řešení vzdělávacích a výchovných problémů, při řešení „šikmé plochy u návykových látek“ i při volbě dalšího studia či budoucího zaměstnání. Do práce ve středisku je zapojeno devět učitelů s profesním zaměřením na výchovné poradenství, kariérové poradenství a prevenci.

Vznik střediska si vynutila nutnost koordinace řešení výchovných a vzdělávacích problémů na dřívější technické škole - Integrované střední škole energetické a stavební, kde byly vyučovány technické obory skupiny strojírenství, elektrotechniky, stavebnictví, dřevozpracující a požární ochrany. Zde byly nastaveny základní principy práce poradenského střediska, včetně vymezení kompetencí zapojených pracovníků a nastavení systému administrativních úkonů při řešení vzniklých problémů a řešení výchovných a kázeňských opatření.

V roce 2011 došlo ke spojení této technické školy s Obchodní akademií a se Střední zdravotnickou školou. Vzhledem k tomu, že na těchto dvou školách nebyly tyto principy dosud zavedeny, došlo postupně k jejich implementaci.

V poradenském středisku pracují tři skupiny pracovníků, a to výchovný poradce, metodik prevence a kariérový poradce.

Výchovný poradce:

- pečuje o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na základě zprávy z poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum),
- pečuje o talentované žáky a žáky-cizince,
- poskytuje informace žákům a jejich zákonným zástupcům v oblasti výchovného poradenství,
- vyhledává žáky, kteří vyžadují zvláštní pozornost a připravuje návrhy na další péči,
- pomáhá žákům 1. ročníku s adaptací na nové prostředí,
- pomáhá žákům se slabým či nedostatečným prospěchem, hledá možnosti nápravy,
- společně s třídním učitelem sleduje absenci žáků, skryté záškoláctví a vede jednání se zákonnými zástupci metodicky pomáhá pedagogickým pracovníkům školy v otázkách integrace žáků, zpracovávání individuálních vzdělávacích plánů, apod.,
- vede kartotéku, shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči (v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů),
- informuje výchovné poradce základních škol, žáky a jejich rodiče o možnostech studia na naší škole,
- spolupracuje v Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově a dalšími institucemi v regionu.

Metodik prevence:

- kontroluje tvorbu a realizaci Minimálního preventivního programu školy,
- koordinuje a účastní se na realizaci aktivit školy zaměřených na projevy rizikového chování (záškoláctví, šikana, závislosti a další sociálně patologické jevy),
- spolupracuje na aktivitách, které jsou zaměřené na zapojování multikultury do vzdělávacího procesu (integrace žáků-cizinců, přijímání kulturní a etnické odlišnosti, prevence rasismu a xenofobie),
- seznamuje žáky a rodiče s možnostmi zapojení do školních i mimoškolních aktivit,

- předává osvětové materiály,
- metodicky vede činnost pedagogických pracovníků v oblasti prevence,
- zajišťuje besedy, přednášky, návštěvy, exkurze v souladu s Minimálním preventivním programem školy,
- spolupracuje s poradenskými zařízeními, průběžně aktualizuje databázi spolupracovníků školy pro oblast prevence,
- kontaktuje odpovídající odborné pracoviště v případě výskytu problému (v případě nezletilých žáků,
- spolupracuje se zákonnými zástupci,
- vede kartotéku a písemné záznamy o činnosti, navržených a realizovaných opatření (v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů),
- zapojuje školu do projektů zaměřených na prevenci rizikového chování a prezentuje výsledky preventivní práce.

Kariérový poradce

- předává žákům, rodičům a učitelům aktuální informace v oblasti kariérového poradenství (možnosti pomaturitního studia žáků školy, informace o nově otevřených oborech, podmínkách pro přijímací řízení na VŠ a VOŠ, možnosti uplatnění na trhu práce v regionu, apod.),
- poskytuje metodickou pomoc při výběru pomaturitního studia nebo zaměstnání,
- poskytuje služby kariérového poradenství žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomáhá se zpracováním dokumentů a materiálů (psaní životopisu, motivačního dopisu, vyplňování přihlášek ke studiu, příprava na přijímací pohovor do zaměstnání, apod.),
- informuje o dalších možnostech poradenských služeb v oblasti kariérového poradenství v regionu, na Internetu, v odborných časopisech, apod.,
- zajišťuje besedy či přednášky pro žáky, případně návštěvy některých institucí (spolupráce s Úřadem práce v Chomutově, Magistrátem města Chomutova, apod.)

Před zavedením dobré praxe jsme se při řešení vzdělávacích a výchovných problémů, kariérového poradenství a prevence potýkali s roztržitostí aktivit, nekoordinovaností a také nezastupitelností ve funkcích. Pedagogové také postrádali dostatečnou metodickou podporu při řešení problémů. Při zavádění opatření jsme se potýkali s neochotou zaměstnanců přijmout změnu a používat stejné přístupy a postupy při řešení obdobných případů. To však bylo nutné i vzhledem k zavedení systému kvality ISO do školy. Podařilo se však tyto procesy stabilizovat a poradenské středisko je nyní zařazeno mezi poradní orgány vedení školy.

Otevřeně, řešené problémy jsou stále živé a vyžadují každodenní péči.

Vyřešili jsme shodný postup a shodnou metodiku pro řešení problémových záležitostí.

Zavedli jsme vyhodnocování problémů na úseku výchovného poradenství.

Informace o středisku: www.esoz.cz/radost

Good practice: (Measures, instruments, criteria, indicators)

Do procesu implementace dobré praxe bylo zapojeno zejména vedení školy a pracovníci pověřeni metodickým řízením výchovného poradenství, metodiky prevence a kariérového poradenství. Nastavili jsme jednotnou metodiku a shodné postupy při řešení výchovných problémů, poskytujeme servis v oblasti prevence a kariérového poradenství ostatním pedagogickým pracovníkům, žákům, rodičům a ostatním klientům. Zároveň však klademe důraz na individuální potřeby klientů a koordinaci postupů mezi jednotlivými pracovníky střediska.

Při zavádění dobré praxe jsme využili i externí odborné znalosti, některé kroky jsme konzultovali s odborníky na pedagogicko-psychologické poradenství. Práci střediska vyhodnocujeme průběžně na poradách managementu školy a pedagogických poradách, každoročně zpracováváme sebeevaluační výroční zprávu střediska.

Pro práci střediska jsme vytvořili i odpovídající zázemí, kde dochází k jednání s klienty a ukazuje se, že prostředí, ve kterém jednání probíhá má významný vliv na jeho průběh a výsledek. Minimálně dochází velmi rychle k útlumu emocí a podpoře věcného jednání.

Jelikož se tato dobrá praxe osvědčila, byly naše zkušenosti využity při implementaci na další střední školy, například na SPŠ a VOŠ Chomutov. Práci střediska ocenili i představitelé zahraničních škol, se kterými spolupracujeme v rámci programu Leonardo da Vinci (např. představitelé škol ze Slovenska a Německa).

Více informací o poradenském středisku lze získat na webových stránkách www.esoz.cz/radost

Problems and constraints encountered and solutions found:

Poradenské středisko vzniklo na základě rozhodnutí vedení a zaměstnanců školy, jejichž společným cílem bylo koordinovat procesy a postupy v oblasti výchovného poradenství a řešení výchovných problémů, metodiky prevence a kariérového poradenství.

Problémy, které jsme museli v úvodu překonávat pramenily z nedostatečné metodické podpory poradních orgánů mimo školu a z ne zcela jasného postavení (není legislativně ani dnes) funkce kariérového poradce. Ve škole jsme museli najít vhodný model výchovného = kariérového poradce, včetně zajištění finančních prostředků na podporu této funkce.

Středisko bylo hned při zahájení činnosti zařazeno do systému ISO. Zde měli někteří zaměstnanci malé počáteční problémy s tím, aby využívali systémy a postupy v této oblasti a používali správné formuláře.

Návazné problémy vznikly při spojení původní SOŠ energetické a stavební se Střední zdravotnickou školou a Obchodní akademií. Tyto školy neměly zaveden systém kvality managementu ISO a nevyužívaly jednotného postupu. Proto bylo nutné zrušit zavedené, na těchto školách, nekoordinované postupy a nastavit postupy nové.

Obecný problém, kdy školství a výchovně vzdělávací systémy se vyznačují značnou setrvačností a jakékoliv změna vyžaduje delší čas v dobrou přípravu. I na naší škole trvalo delší dobu, než si všichni učitelé zvykli na nastavené postupy a na kompetenci školního poradenského střediska.